

מאת אורי אבנרי -

ב לונדון דומה כל בית בדיוק למשנהו. הוא עומד לו ברחובו, משתדל להימנות עד כמה שאפשר לשכניו מימין ומשמאל, לבלוט עד כמה שאפשר פחות. מכיוון שממילא אין רוחיים בין הבתים, נדמה כאילו כל הרחוב מורכב מבית ארוך אחד.

בפאריס אין שני בתים דומים. בית קטן של שתי קומות, צבוע בצבע חום-בהיר, דבוק לענק בן שש קומות, אפריכהה, הדבוק בצדו השני למבנה שחור אריסטוקראטי. שום דבר אינו דומה לשום דבר. הכל מכריז בקוליקולות למרח וק על הייחוד הבלעדי של בעליו.

נדמה שההבדל החיצוני הזה, הבולט לעין מן הרגע הראשון, משקף את ההבדל המהותי באופיים של שני העמים. כמה קילומטרים של תעלה מפרידים בין בריטניה וצרפת, טיסה של שעה בין לונדון ופאריס. אולם אלה שני עולמות.

★ ★ ★

נשיקה בשאנז-אליזה

א תה הולך בשאנו אליזה, בעל רותב אדיר. בקצהו האחד כיכר דה-לה-קונקורד, כיכר עצומה, ובקצהו השני שער-הנצחון. את כל זה ראית כל כך הרבה פעמים בקולנוע ובתמונות, עד שנדמה לך כי כבר היית פה פעם. רק הממדים הגדולים, רוחב הרחוב וגודל הכיכר, עוד עושים עליך רושם.

מסביב הולכים רבבות אנשים. לפניך הולך זוג. לפתע הוא נעצר, מחבק זה את זה חיבוק מהדוק ומתנשק. אין זו נשיקה נרמזת, נשיקת-נימוס, אלא נשיקה ששחני קולנוע מתאמנים לקראתה כמה שבועות. היא נמשכת כחמש דקות תמימות (או, ליתר דיוק, שלמות). ואז מותר החיבוק, הזוג שוב משלב את זרועותיו וממשיך בדרכו.

איש מבין מאות העוברים והשבים אינו שם לב למחזה. איש אינו מפנה את ראשו, איש אינו מחייך, איש אינו אומר: "הנוער של ימינו..."

לאיש, פשוט, לא איכפת.

אתה פוגש בתופעה זו בכל מקום. באמצע קרון המטרו יושב זוג ומעביר את זמנו באהבים, עד שמגיע לתחנתו. בבית-קפה מואר והומה מאדם יושבת צעירה בלונדית בת 17 ובחור ממושקף בן 19, כאילו היו חרשים, אילמים ועיוורים, ויוסקים במלאכה השמורה בארצות אחרות לחדרים או לפינות אפילות מאד של גן-הרסה. לאיש לא איכפת.

הרושם הראשון הוא שהדבר נובע מיחס מיוחד לעניינים רומנטיים. אך נדמה שהסיבה הרבה יותר פרוואית. לפאריסאי פשוט אין שום עניין במעשי וזלתו. הוא טיפוס מסתגר, התובע לעצמו חופש מוחלט וקיצוני, ועל כן הוא מבין שמוטב גם להניח לרעהו לעשות ככל העולה על רוחו, כולל שמיניות באחור.

בעולם מקובל לחשוב כי האנגלי הוא משרייך ומאופק, ואילו הצרפתי ידידותי ופתוח לעולם. אין דבר הרחוק יותר מן המציאות. מאחורי המעטה החיצוני של רשמיות חדגונית,

נשיקות ברחוב או שמיניות באויר - הכל מותר בפאריס, העיר בה משתוללים

הסוסים המשוגעים

האנגלי הוא טיפוס לבבי מאד, ידידותי ומכניס אורחים. ואילו הצרפתי הרבה יותר צונן, הרבה יותר מכונס בעצמו ואדיש הרבה יותר לנעשה סביבו. אנשים יכולים להכיר איש את רעהו בצרפת שנים ארוכות, לפני שיעלה על דעתם להזמין זה את זה הביתה.

★ ★ ★

מן הסלון למאהב

מ ישהו הכין פעם מחקר על ההמצאות הגדולות של הצרפתים, והגיע למסקנה כי הגאוניות הצרפתית התבטאה בעיקר בשלוש המצאות גדולות: אחת המונעת בעד האורחים בבתי-מלון זולים להדליק יותר ממנורה אחת בחדר, שניה המחייבת לזרוק מטבע למודד-הגאז לפני שאפשר להדליק את ההסקה לפרקי-זמן קבוע, ואחת הסוגרת אוטומטית את הדלת אל רציף-המטרו כאשר הרכבת התחתית נכנסת לתחנה. המצאה שלישית זו מונעת דוחק בשעה שההמון נשפך מן הקרונות.

חמשה-עשר הקווים של המטרו הפאריסאי הם העורקים של הגוף העירוני. המרחקים בין תחנה לתחנה הרבה יותר קצרים מאשר בלונדון, הקרונות הרבה יותר עתיקים והתחנות בהרבה פחות חרישות. אולם המטרו מביא אותך לכל מקום, תוך חצי שעה.

מכיוון שהצרפתים אינם אוהבים ביקורת מופרות, אין איש מבקר את הכרטיסים בקרון או ביציאה. רק בכניסה אתה מציג את הכרטיס ("קארניי" של 10 כרטיסים בליי אחת) ואם רצונך בכך אתה יכול לנסוע בו יום שלם בכל קחי המטרו של העיר, בתנאי שלא תצא לרחוב.

בשעות הרוחק, אתה עומד במטרו כמו בקופסת-סרדיונים, דבוק בין שכניך ושכנותיך, כך שאף שרעה לא תעבור בינך לבינם. בשאר שעות היום אתה יכול לשבת לנוחיותך, לקרוא בעתון על מאבקה האמץ של ישראל או להתבונן בגבירות. אין מקום טוב יותר מן המטרו להירחורים פילוסופיים על הגזע הנשי הצרפתי.

אם סבור מישהו כי הצרפתיות הן הגבירות היפות ביותר בעולם, צטויה לו אכזבה. אשה יפה באמת אינה נראית כמעט בפאריס, ואם נראית כזאת הריהי לרוב שבדית או איטלקיה. האנגליות והגרמניות הרבה יותר יפות. נדמה שלרוב הצרפתיות אף גדול, והרגליים עבות בהשתאה לא שאר חלקי-הגוף. לעומת זאת יפות ידיהן וקרסוליהן.

אולם בצרפת היופי אינו חשוב. האשה איננה רוצה להיות יפה. היא רוצה להיות מעניינת. ובוזה היא מצליחה עד להפליא. מן העקב הגבוה והדק ועד לתסרוקת המתוכננת בקפדנות, כל אשה פאריסאית היא מעשה ידי אמן - לא מעשה ידי אביה, אל מעשי ידי הספר, הקוסמטיקאי, החייט והסנדלר. המוצר המוגמר הוא יצירה אמנותית - מלאכותית מאד אך מושכת.

הדבר אינו תלוי כמעט בגיל. משום מה מושכות גבירות פאריסאיות בנות 30 או 35 הרבה יותר תשומת-לב מאשר צעירות בנות 18, אולי מפני שהן יכולות להרשות לעצמן טיפול יותר יקר. במטרו, במערכת העתון, במשרד החוץ, מנהלות, פקידות ועקרובת-בית - כולן עושות את הרושם כאילו יצאו זה עתה מסלון-יופי ועומדות להישגש בעוד כמה דקות עם המאהב.

רושם זה מוטעה, כמובן. האשה הצרפתית היא, לדעת מומחים, פחות חוקפנית ויותר שמרנית מאשר חברתה הבריטית. לגמרי לא כל כך קל להתידוד עמה, מחוץ לשכבה דקה של גבירות המסתובבות בחברת זרים. אולם גם האשה המוסרית ביותר, הממהרת אחרי שמונה שעות עבודה מאחורי מכונת-הכתיבה אל בעלה בשכונת איסי, נהנית מאד להרגיש כי עיני הגברים מאחוריה ננעצים בגופה, המדהה לו בצעדים קטנטנים על עקביה הגבוהים, תוך גיענוע קבוע של החלקים הבולטים לעין.

מובן שכל זה אינו משאיר הרבה זמן לילדים. ואמנם, לשוא מחפשת העין אף ילד אחד ברחובות פאריס. הם פשוט אינם. במשך כל שעות היום, עד זמן קצר לפני שקיעת

